

การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลในทางเดินปัสสาวะที่มีคุณภาพต้องเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน การวิจัยเชิงพัฒนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลในทางเดินปัสสาวะ ครอบคลุมด้านโครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2546 มีการพัฒนา 4 ระยะ คือ 1) การทบทวนวรรณกรรมและสำรวจสถานการณ์การใช้ตัวชี้วัดคุณภาพ ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อและพยาบาลปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลระดับต่างๆ กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มหลายชั้น จำนวน 390 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดในการสำรวจเกี่ยวกับการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพในโรงพยาบาล 2) จัดทำร่างตัวชี้วัดคุณภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลในทางเดินปัสสาวะ จากข้อมูลที่ได้ในระยะที่ 1 โดยหาความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา .82 และทดสอบค่าความเชื่อมั่น ได้เท่ากับ .80 3) ทดสอบความเป็นไปได้ในการนำตัวชี้วัดคุณภาพไปใช้ได้จริง กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อและพยาบาลปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลระดับต่างๆ ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 3 ปี ขึ้นไป จำนวน 247 คน และ 4) จัดเสวนาเพื่อถ่วงถ่วงตัวชี้วัดคุณภาพโดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน และพยาบาลควบคุมการติดเชื้อจำนวน 17 คน

ผลการศึกษา ได้ตัวชี้วัดคุณภาพด้านโครงสร้าง มี 9 รายการ ประกอบด้วย นโยบาย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ และช่องทางการสื่อสารและการแก้ไขปัญหาในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล การให้ความรู้แก่บุคลากร อุปกรณ์เครื่องใช้ และงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ตลอดจนการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลและกำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ส่วนตัวชี้วัดคุณภาพด้านกระบวนการ 10 รายการ ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนได้รับการสวนปัสสาวะ ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติเกี่ยวกับการใส่สายสวนปัสสาวะ ต้องเป็นแพทย์ พยาบาล หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใส่สายสวนปัสสาวะ การประเมินผู้ป่วยก่อนได้รับการสวนปัสสาวะและถอดสายสวนเมื่อหมดข้อบ่งชี้ การปฏิบัติตามมาตรฐานการใส่สายสวนปัสสาวะ การเก็บตัวอย่างน้ำปัสสาวะส่งตรวจอย่างถูกวิธี และการเปลี่ยนสายสวนปัสสาวะตามข้อบ่งชี้ ตลอดจนผู้ป่วยได้รับการทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกอย่างถูกต้องเหมาะสม ส่วนตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ คือ อัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลในทางเดินปัสสาวะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ควรนำตัวชี้วัดคุณภาพไปเป็นเครื่องมือในการประเมินคุณภาพและติดตามการปฏิบัติเพื่อการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลและเป็นแนวทางในการพยาบาลผู้ป่วย